

www.tentsproject.eu

THE TENTS GUIDELINES

**FOR PSYCHOSOCIAL CARE
FOLLOWING DISASTERS AND MAJOR INCIDENTS**

Denne folder er udarbejdet af J. Bisson (Dr. Med, FRCPsych) og B. Tavakoly (ph.d.), Cardiff Universitet, Wales, Storbritannien(2009) med bidrag fra partnere i Det Europæiske Netværk for Traumatisk Stress (The European Network for Traumatic Stress; TENTS).

Associerede partnere:

Academisch Medisch Centrum, Amsterdam Universitet, Holland - Dr. M. Olf/Dr. A.B. Witteveen

Cardiff University, Wales (Storbritannien) - Dr. J. Bisson/Dr. B. Tavakoly

Katolische Hochschule für Sozialwesen, Berlin, Tyskland - Prof. Dr. N. Gurriss

Haukeland Universitet – RVTS West, Bergen, Norge - Dr. D. Nordanger/ Dr. V. Johansen

Uppsala Universitet – NCDP, Uppsala, Sverige - Mrs. K. Bergh-Johanneson

Tampereen Universitet, Helsinki, Finland - Prof.dr. R. Punamaki

SEPET+D, Madrid, Spanien – Dr. F. Orengo Garcia

Zagreb Universitet, Kroatien – Prof. Dr. D. Ajdokovic

Den tyrkiske psykologforening, Istanbul, Tyrkiet - Dr. U. Sezgin

Samarbejdspartnere:

Warsawa Universitet, Polen – Prof. Dr. M. Lis-Turlejska

Edinburgh Traumatic Stress Centre, Skotland (Storbritannien) - Dr. C. Freeman

Zürich Universitet, Schweiz - Prof. Dr. U. Schnyder/ Dr. L. Wittmann

Centre Hospitalier Universitaire Tenon, Paris, Frankrig – Dr. L. Jehel

Wien Universitet, Østrig - Dr. B. Lueger-Schuster

Aarhus Universitet, Danmark - Prof. Dr. A. Elklit

WHO Europa- København, Danmark - Dr. Matt Muijen

Det europæiske netværk for traumatisk stress (TENTS) finansieres af EU og har til formål på europæisk plan at oprette netværk med ekspertise inden for psykosocial omsorg og posttraumatisk stresshåndtering som tilbud til katastroferamte. TENTS har også til formål at øge sundhedsvæsenets kapacitet for at yde psykisk bistand, når katastrofen er sket, og forsøger dermed at udvikle mere evidensbaserede og effektive tjenesteydelser. Som hjælp til en forøgelse af kapaciteten har TENTS udarbejdet nogle retningslinjer for tilbud om psykosocial omsorg til katastroferamte. Denne folder fortæller om retningslinjerne:

TENTS' retningslinjer anbefales som model for tilbud om psykosocial omsorg efter katastrofer og andre alvorlige hændelser i de europæiske lande, men er dog ikke obligatoriske. Retningslinjerne er udarbejdet med henblik på tilvejebringelse af psykosocial omsorg i områder med populationer i størrelsesordenen 250.000 - 500.000 mennesker, men kan dog justeres til områder med større eller mindre populationer. Retningslinjerne er inddelt i seks afsnit, der omhandler: planlægning, forberedelse og administration; generelle og specifikke enkeltdele indeholdt i bestemte faser af indsatsen.

Adskillige af de nævnte enkeltdele fokuserer på enkeltpersoner, men hele spektret af psykosocial omsorg bør kun anvendes, hvis man tager individernes bredere sociale miljø i betragtning, her tænkes specielt på deres familier og (lokal)samfund.

1. Planlægning, forberedelse og administration

De 12 anbefalinger i dette afsnit understøttes af, at der i hvert område nedsættes en planlægningsgruppe for multi-institutionel psykosocial omsorg; denne gruppe har ansvaret for at udvikle og håndhæve retningslinjer for, hvordan man tilvejebringer psykosocial omsorg i nødsituationer (en psykosocial omsorgsplan). De enkelte medlemmer af planlægningsgruppen anbefales at deltage i et træningsprogram, så de med sikkerhed er forberedt på deres roller og ansvar, samt at få løbende træning, støtte og supervision af omsorgsgivere. Det forudsættes derudover, at regeringen eller andre autoriteter afsætter tilstrækkelige midler til tilvejebringelse af psykosocial omsorg i tilfælde af, at en katastrofe indtræffer.

2. Generelt om indsatsen

De 16 anbefalinger i dette afsnit understøttes ved at fremme tryghedsfølelsen, den enkeltes/lokalsamfundets virkekraft/bemyndigelse, forbundethed, ro og håb. Af andre anbefalinger kan nævnes: øge muligheden for passende fælles, kulturel, åndelig og religiøs behandling, undlade specifik, formel intervention, f.eks. individuel psykologisk debriefing af enkeltpersoner, undgå formel screening af alle involverede, og dog med en bevidsthed om vigtigheden af at identificere de enkeltpersoner, der har signifikante problemer; inddrage personer der kender den lokale kultur og fællesskab, hvis de ikke allerede er repræsenteret i den planlægningsgruppe, der tager sig af psykosocial omsorg, tage højde for behovet for andre tjenesteydelser, for eksempel økonomisk og juridisk bistand, samt planlægning af mindehøjtideligheder og -ceremonier i samarbejde med de berørte parter.

3. Specifikt om den indledende indsats (den første uge)

De 11 anbefalinger i dette afsnit omfatter: erkendelse af at der er behov for praktisk hjælp og empatisk og pragmatisk støtte i den indledende indsats, at der ærligt og åbent indsamles og videregives information om situationen til de enkelte berørte, at enkeltpersoner hverken skal opmuntres til eller frarådes at fremkomme med detaljerede beskrivelser, at der bør oprettes en telefonlinje, hvor katastroferamte kan hente følelsesmæssig støtte, og en hjemmeside om psykosocial emner; der bør ligeledes etableres et humanitært 'servicecenter', hvor en række potentielt efterspurgte tjenesteydelser vil kunne fås.

4. Specifikt om den tidlige indsats (den første måned)

De fem anbefalinger i dette afsnit omfatter: formel vurdering af enkeltpersoner med psykosociale vanskeligheder med henblik på videre tiltag, trauma-fokuseret, kognitiv adfærdsterapeutisk behandling af akut stress eller svær akut posttraumatisk stress, og evidensbaseret intervention over for enkeltpersoner med andre psykiske problemer.

5. Specifikt om indsatsen én til tre måneder efter katastrofen

De seks anbefalinger i dette afsnit omfatter: trauma-fokuseret kognitiv adfærdsterapeutisk (TF-CBT) som behandling af akut posttraumatisk stress, andre former for evidensbaseret behandling af kronisk posttraumatisk stress hos enkeltpersoner med akut posttraumatisk stress, hvis TF-CBT ikke er mulig eller ikke er accepteret som behandlingsform, som proaktiv kontakt til enkeltpersoner i stor nød.

6. Specifikt om den løbende indsats (senere en tre måneder efter)

De fire anbefalinger i det afsluttende afsnit af TENTS guidelines omfatter: tilvejebringelse af arbejds-/rehabiliteringsmuligheder, så de berørte kan genoptage deres daglige rutiner og derigennem opnå en vis grad af uafhængighed, samt at detaljeret planlægning bør foretages af lokale myndigheder/regeringer og ved anvendelse af eksisterende tjenesteydelser for at finansiere og sørge for passende ekstra ydelser til støtte for lokale tiltag i adskillige år efter katastrofen er indtruffet.

Retningslinjernes fulde ordlyd samt informationer om Det Europæiske Netværk for Traumatisk Stress kan downloades fra www.tentsproject.eu

©Copyright Cardiff University January 4th. 2009